

GUY CASSIERS

‘Een schuldgevoel biedt mogelijkheden’

Door *ELS VAN STEENBERGHE*

Een soapverhaal vraagt om een soapdecor.

CASSIERS: Integendeel! Ik zet Homes' geestige, nauwkeurige beschrijvingen – van die Thanksgiving-feestdis, bijvoorbeeld – niet om in een realistisch decor. Er is net als bij *Het kleine meisje van meneer Linh*, mijn vorige stuk, alleen een geluidsdecor. En boven de scène hangen schermen die doen denken aan de schermtorens die je bij grote, Amerikaanse sportwedstrijden ziet. Daarop projecteren we beelden, geïnspireerd door Homes' beschrijvingen, die net te clean en te onpersoonlijk zijn. Net als de personages in het begin van het verhaal.

‘We hebben een uur uit de voorstelling geschrapd. Dat is menselijker.’

Maar de vloer is dus kaal. Er staan wat microfoons en er zijn pedalen. Zoals gitaristen de klank beïnvloeden met effectpedalen, zo zullen de acteurs met hun stemgeluid kunnen spelen. Veel

scènes zijn telefoongesprekken. Met een trap op een pedaal veranderen de acteurs hun stem. Zo willen we in de hoofden van de toeschouwers de film laten ontstaan waarin Harry uiteindelijk om vergeving smeekt voor alles wat hij zijn familie heeft aangedaan.

Het boek start met ‘Vergeef ons, een bezwering, een gebed’. Wordt dit een bezwarend stuk?

CASSIERS: Het heeft een ‘religieus’ kantje. Je moet weten dat Homes sinds de aanslagen op de WTC-torens in New York minder sarcastisch schrijft. *Vergeef ons* (2012) is na *Dit boek redt je leven* (2006) haar tweede werk in haar ‘post-9/11-stijl’. Ze wil nu haar verantwoordelijkheid nemen en met haar verhalen de wereld ‘verbeteren’.

Vergeef ons tracht ieders schuldgevoel te verlichten.

Zat u ooit met een schuldgevoel in het theater?

CASSIERS: Vorig seizoen. Ik stortte me op het migrantenthema. Dat leverde theater op in een harde taal, zoals de tekst van Elfriede Jelinek in *Grensgeval*. Dus maak ik nu een genereus stuk. Met een lach en een traan. Een dat je doet beseffen dat een schuldgevoel ook de mogelijkheid biedt om iets nieuws te creëren. Een tragikomedie, in mijn geval. *(lacht)*

Vergeef ons: première op 22/2, Toneelhuis Antwerpen, in aanwezigheid van A.M. Homes, op reis tot 9/6. Info: toneelhuis.be en tga.nl

Na veel ernstige producties kiest Guy Cassiers, artistiek leider van Toneelhuis, voor een encensering van A.M. Homes' roman *Vergeef ons*.

Het boek telt 557 pagina's.

Hoeveel uren toneel levert dat op?

GUY CASSIERS: Aanvankelijk zou het stuk drieënhalf uur duren, maar we hebben een uur geschrapd. Dat is al menselijker. *(lacht)* Homes heeft een rollercoaster geschreven die begint op een avond dat de Amerikaanse familie Silver Thanksgiving viert. Harry, te gast bij zijn broer George en diens gezin, valt voor de charmes van Georges eega Jane en kust haar. Die kus doet een golf van rampspoed over de familie razen. Het boek leest als een soap waarin Homes de neergang én het herstel van een familie beschrijft. Ze spot niet met haar personages maar plaatst ze in uitvergete situaties. Dat maakt ze herkenbaar en het boek grappig.

Hoe bewerk je zo een turf?

CASSIERS: Filmregisseur en scenarist Marc Didden heeft geholpen om van het boek, dat barst van de scherpe dialogen, een theatertekst te maken die als een filmscript leest. In honderd korte scènes, waarin je telkens midden in de actie terecht komt, als in een soap, brengen acht acteurs het verhaal. Eelco Smits, een van de Toneelgroep Amsterdam-acteurs in het stuk, is de perfecte Harry door zijn virtuositeit én zijn mooie, melancholische ogen. Daardoor voel je medelijden met een man die aanvankelijk niet zo sympathiek is. Want het boek is óók een Bildungsroman over een man die volwassen wordt en zich eindelijk morele waarden toe-eigent – waarden die hij van de kinderen leert, want de volwassenen lopen er als vogels zonder kop bij.